

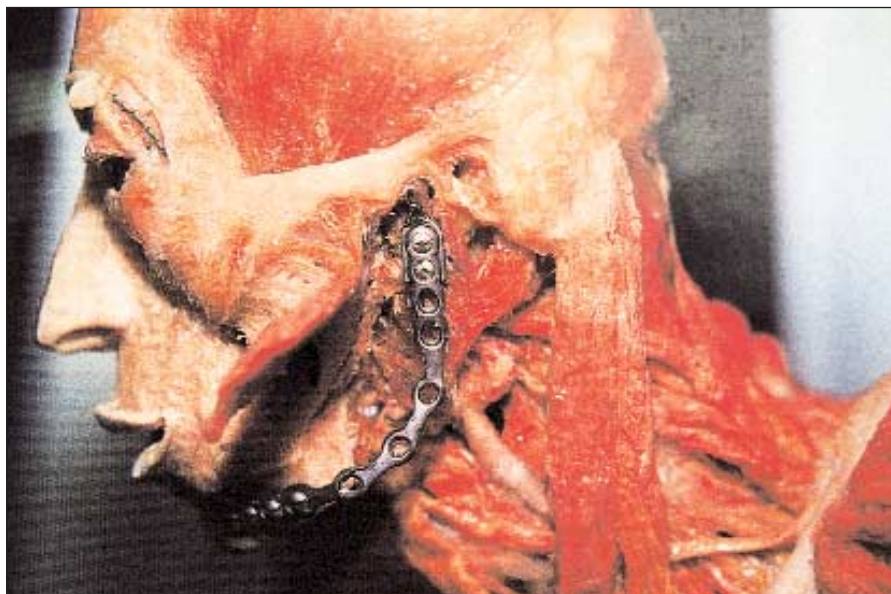
Körperwelten

For tiden går utstillingen «Körperwelten» sin rundgang i Europa. Akkurat nå kan du besøke den i London, mens den tidligere har vært vist i Mannheim, Wien, Basel, Berlin og Brussel. Overalt har hundretusener stått i kø for bokstavelig talt å se seg selv under huden. I Berlin så nesten to millioner mennesker professor Günther von Hagens preparerte kropper.

Anatomen fra Heidelberg patenterte i 1978 en ny metode for konservering av lik. Prosessen starter med en dehydrering av objektet, og etterpå fjernes fett med acetone. Kroppsvesker og fett erstattes med en reaktiv polymer gjennom en komplisert vakuumprosess. De biologiske specimen blir impregnert med silikon, epoxy eller polyester resin. Cellene og overflatestrukturene blir konservert i sin opprinnelige form så selve ektheten blir imponerende. Valget av polymer bestemmer om objektet blir transparent eller opakt, og avgjør også de mekaniske egenskapene. Platinatene blir med denne teknikken tørre, luktfrie og holdbare.

Over 200 autentiske menneskelige objekter er montert og utstilt. Du kan følge livet fra fosteret i morens mage, via ungdommens skjønnhet, til oldingens sammenfalne kropp. Du kan studere musklens oppbygging, skjelett og sener, øyne og indre organer, blodårenes og nervernes forløp. Organene er også ordnet etter funksjon. Kompliserte samspill slik som muskler og ledd i bevegelse, blir på denne måten lett anskueliggjort. Til hver funksjonskrets fins preparater med patologiske forandringer som hjerneslag, hjerteinfarkt eller kreft.

Flere av de døde kroppene er montert som skulpturer i dagligdagse situasjoner: «Sjakkspilleren» er bøyd i full konsentrasjon over brettet og «rytteren» sitter på en platinert hest.

Menneskets utvikling i fosterlivet er viet en egen avdeling. Fostrene er formalinpreparater hentet fra museums-samlinger og platinert for «Körperwelten». En plakat på døra advarer gravide mot å gå inn fordi det vises misdannelser. En kvinne med et fem måneder gammelt foster i livmoren er et sterkt syn. Man lurer på hva dødsårsaken kan være. Lungene hennes er svarte. Alle lungepreparater er forresten svarte. Det er sikkert ikke tilfeldig, og blir et effektivt argument mot røyking.

Så langt har 3200 mennesker testamentert sitt jordiske legeme til von

Hagen og gitt ham tillatelse til å stille ut kroppen offentlig. Hva som får dem til å la seg «forevige» kan man sagtens lure på. Det må være den ultimate ekshibisjonisme.

Utstillingen utløste en voldsom debatt i Tyskland der både de juridiske og moralske sider ble drøftet. «Et Disneyland av død og morbid elendighet» skrev avisene. Den katolske kirke stilte seg naturlig nok avvisende til von Hagens prosjekt. I Berlin arrangerte kirken en requiemsmesse med bønn for de utstilte likene. Jødiske rabbinere reagerte fordi ifølge deres religion skal den døde begravnes samme dag. Kritikerne oppfattet den som et angrep på selve menneskeverdet, mens forsvarerne trakk fram betydningen utstillingen har for folkeopplysningen og anbefalte den også for skoleklasser.

Har vi nå distansert oss så langt fra det uunngåelige at døden er blitt vår tids varieté. Utstillingen blir en blanding av underholdning og undervisning. Det kalles på engelsk for «edutainment».

For nedskriveren som lærte disseksjon og anatomi av professor Wahlbergs preparater i Oslo, var det kanskje vel så interessant å observere publikum. Det hersket en undrende, stillfaren stemning der folk vandret tause omkring, tydelig fylt av ettertanke over at vi får låne den fantastiske kroppen vår noen korte år på jorderik.

Torbjørn Guldseth
Adresse: 7580 Selbu